

Klára Novotná

Jana Zátková (1859-1933). Zapomenutá osobnost jihočeské historie?

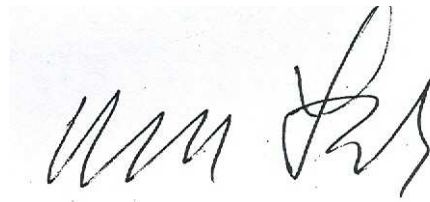
Posudek oponenta bakalářské práce

Přiznáváme-li, že manželky významných českých osobností veřejného života v 19. a 20. století stály dosud spíše stranou pozornosti dějepisců, tím spíše to platí pro regionální historiografii. V tomto smyslu je zcela na místě povzdech Kláry Novotné v prvním odstavci předkládaného spisu nad údělem žen, „které se dostaly do propadliště dějin“. (K tomu si však nemohu odpustit jednu formální výhradu: „propadliště dějin“ je klišé, jakému by bylo radno v jazykově slušné společnosti se napříště zdaleka vyhnout.) Náleží tedy k první velké přednosti této pozoruhodné bakalářské práce, že se její autorka rozhodla z tohoto „propadliště“ vyzvednout právě Janu Zátkovou, životní partnerku zakladatelského zjevu české komunální politiky v Českých Budějovicích. Jakkoliv se k tomu slečna Novotná explicitně nepřihlásila, byla nepochybně ovlivněna podněty rozvíjející se soudobé „gender history“; snad stálo za to ztratit v úvodu o těchto metodických východiscích a o literatuře z oboru dějin žen alespoň pár slov. Je to však studie ryze biografické povahy – a to oponent plně respektuje, ba oceňuje, nepovažuje přitom za neskromnost, jestliže ji autorka sama prohlašuje za „pokus o první komplexnější zachycení života a veřejné činnosti“ paní Zátkové, ale navíc dodává, že to je pokus nadmíru zdařilý. Rozhodnout se k tomu bylo s ohledem na omezenou pramennou základnu vlastně odvážné a o to víc jest ocenit, co z ní autorka vytěžila. Škoda že nemohla podat zevrubnější analýzu oněch fragmentů pamětí z per Vlastislava Zátky a Olgy Balšánové, jsouc odkázána pouze na zprostředkovaný výběr ukázek. (Nebylo možné se pokusit o pořízení kopií těchto pramenů prvořadě hodnoty, nebo o tom uvažovat aspoň do budoucnosti?)

Vytčenému charakteru tohoto spisu odpovídá chronologický postup a členění do pěti kapitol, vzájemně vyvážených. Klára Novotná v nich přispěla nejen k prohloubení poznatků o postavení ženy v měšťanském prostředí, o její výchově a vzdělání, o způsobu výběru životního partnera a v tomto případě i o vnímání jeho veřejných aktivit, o rodinné každodennosti, kupříkladu i o zdravotní péči, ale též k vyplnění některých mezer v dějinách Českých Budějovic 19. století; v tomto ohledu mám na mysli zejména faktograficky cenné podkapitoly o rodinách Strandlových a především Klavíkových a z kapitoly o veřejné činnosti Jany Zátkové pojednání o dámském spolku Ludmila a o počátcích dívčího školství ve městě. Nedílnou součástí spisu je s velkou pečlivostí zpracovaný vědecký aparát, zahrnující

jak odkazy na citace, tak poznámky vysvětlující povahy. Vhodným doplněním jsou rodokmeny stejně jako obrazové přílohy, jejichž výběru (i technickému zpracování) byla věnována odpovídající pozornost.

Připojím-li ještě, že vlastní text je napsán kultivovaně a věcně, bez závažnějších chyb, nemohu jinak než doporučit bakalářskou práci Kláry Novotné k obhajobě a zhodnotit ji jako **výbornou**.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'R. Sak', is centered on the page. The signature is fluid and cursive.

Doc. Robert Sak

České Budějovice, 25. srpna 2008.